

Додаток № 1 до Рішення акціонера №534
АТ «Укртрансгаз» від «18» 07 2022

ЗВІТ

Генерального директора Товариства за результатами фінансово-господарської діяльності
Товариства за 2021 рік та основні напрями діяльності на 2022 рік

м. Київ

«31» 05 2022 року

Акціонерне товариство «Укртрансгаз» (далі – Товариство) створене відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію дочірніх компаній Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» від 13.06.2012 №360-р, наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України «Про реорганізацію Дочірньої компанії «Укртрансгаз» Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» від 18.07.2012 №530 внаслідок реорганізації шляхом перетворення у публічне акціонерне товариство Дочірньої компанії «Укртрансгаз» Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка була створена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.1998 №1173 «Про розмежування функцій з видобування, транспортування, зберігання і реалізації природного газу».

Засновником та єдиним акціонером Товариства є Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України». Форма власності – загальнодержавна, за організаційно-правовою формою є акціонерним товариством. Товариство включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців (дата та номер запису 28.08.1998 № 10701450000048562), ідентифікаційний код 30019801.

АТ «Укртрансгаз» є суб'єктом природних монополій зі зберігання природного газу на підставі ліцензії НКРЕКП серія АЕ № 194512 від 11.03.2013 та виконує функції Оператора газосховищ України, після завершення процесу відокремлення діяльності з транспортування, а також проваджує діяльність з надання будівельно-монтажних робіт, послуг з ремонтів, діагностування та інші.

Рішенням акціонера Товариства від 10.01.2020 № 343 внесені зміни до Статуту Товариства, шляхом затвердження його у новій редакції, де колегіальний виконавчий орган (Правління) змінено на одноосібний виконавчий орган - Генеральний директор. В новій редакції Статуту Товариства, що затверджений Рішенням акціонера АТ «Укртрансгаз» № 431 від 16.12.2020, також відсутній колегіальний виконавчий орган Товариства (Правління) та відповідно посадові особи Президент та члени Правління та введено одноосібний виконавчий орган Товариства - Генеральний директор.

Генеральний директор - здійснює керівництво діяльністю Товариства в межах, визначених чинним законодавством і Статутом Товариства.

Станом на 31.12.2021 року до складу Оператора газосховищ України входить 7 виробничих структурних невідокремлених підрозділів та 7 відокремлених підрозділів на правах філій, виробничі об'єкти яких знаходяться на всій території України.

На сьогодні АТ «Укртрансгаз» надає послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу та забезпечує ефективну і безперебійну роботу 12 підземних сховищ газу (ПСГ) (в т.ч. 1 ПСГ на тимчасово непідконтрольній території України), загальною ємністю 30,95 млрд м³.

Після завершення анбандлінгу Оператор газосховищ взаємодіє як з оператором газотранспортної системи України, так і з іншими компаніями на прозорих умовах та ринкових засадах, що дозволило оператору до 2021 року накопичити рекордні за 10 років 28,3 млрд м³ запасів газу в ПСГ, з них майже третину сформували замовники послуг нерезиденти в режимі «митний склад». При цьому кількість замовників послуг за 2021 рік зросла майже на 20% і досягла 1003 компанії, з них – 111 компаній-нерезидентів з 27 країн світу (на початку 2021 року – 848 компаній, з них 91 нерезидент з 24 іноземних країн). При цьому 122 компанії мають укладені договори декларування, що надає їм право зберігати свій газ в режимі «митного складу».

Закачування природного газу в підземні сховища газу за 2021 рік склало 3 588 млн м³, що менше фактичного показника за 2020 рік на 9 148 млн м³ (або на 72%).

Значне зменшення обсягів закачування природного газу у порівнянні з минулорічними показниками зумовлено зростанням ринкової ціни на природній газ, що негативно впливає на обсяги закачування газу у ПСГ, як резидентами так і нерезидентами.

Відбір природного газу з підземних сховищ газу за 2021 рік склав 13 621 млн м³, що більше фактичного показника за 2020 рік на 5 676 млн м³ (або на 71%).

З 01.07.2020 постановою НКРЕКП від 24.06.2020 № 1150 встановлено нові тарифи на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу. Загальний розрахунковий тариф на надання послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу в ПСГ АТ «Укртрансгаз» склав 242,92 грн за 1 000 м³ на рік (без ПДВ).

Обсяг використання природного газу у виробничій діяльності за 2021 рік склав 116 млн м³, що більше фактичного показника 2020 року на 24 млн м³ (або на 26%).

Основні показники виробничої програми наведено в Таблиці 1:

Таблиця 1

Основні показники виробничої програми АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	(млн.куб.м.)	(млн.куб.м.)	(млн.куб.м.)	%
Закачування газу до ПСГ (фізичні обсяги)	12737	3588	-9148	-72%
Відбір газу з ПСГ (фізичні обсяги)	7945	13621	5676	71%
Залишок газу з ПСГ (фізичні обсяги)	23726	13693	-10033	-42%
Використання природного газу у виробничій діяльності	92	116	24	26%

Формування фінансового результату

За результатами 2021 року Товариством отримано збиток у сумі 11 184 295 тис. грн. У порівнянні з минулим роком АТ «Укртрансгаз» збільшило збиток на 8 568 643 тис. грн. За 2020 рік чистий збиток становив 2 615 652 тис. грн.

У розрізі статей фінансові результати відображено в Таблиці 2:

Таблиця 2

Фінансові результати діяльності АТ «Укртрансгаз»				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Чистий дохід від реалізації	6 028 781	4 663 704	-1 365 077	-23%
Собівартість реалізованої продукції	2 633 040	4 335 171	1 702 131	65%
Валовий прибуток (збиток)	3 395 741	328 533	-3 067 208	-90%
Інші операційні доходи	4 102 707	5 294 261	1 191 554	29%
Адміністративні витрати	769 082	930 902	161 820	21%
Витрати на збут	6 572	0	-6 572	-100%
Інші операційні витрати	9 156 967	16 725 354	7 568 387	83%
Фінансові результати від операційної діяльності	-2 434 173	-12 033 462	-9 599 289	394%
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0%
Інші фінансові доходи	169 987	128 069	-41 918	-25%
Інші доходи	0	71 054	71 054	
Фінансові витрати	205 897	128 971	-76 926	-37%
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0%
Інші витрати	144 520	0	-144 520	-100%
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	-2 614 603	-11 963 310	-9 348 707	358%
Податок на прибуток (дохід з податку на прибуток)	1 049	-779 015	-780 064	-74363%
Чистий прибуток (збиток)	-2 615 652	-11 184 295	-8 568 643	328%

Формування чистого доходу Товариства (аналіз доходу (виручки) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації товарів, робіт та послуг за 2021 рік склав 4 663 704 тис. грн, що менше фактичного показника за 2020 рік на 1 365 077 тис. грн (або на 23%).

Чистий дохід від реалізації послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу (далі – ПСГ) склав 3 597 769 тис. грн, що менше фактичного показника за 2020 рік на 1 531 454 тис. грн (або на 30%).

Зменшення доходу від реалізації послуг ПСГ за 2021 рік у порівнянні з минулим роком відбулося за рахунок зменшення середньорічного обсягу замовлених потужностей та питомо-зваженого річного тарифу на зберігання (закачування, відбір) природного газу у ПСГ.

Чистий дохід від інших видів діяльності за 2021 рік склав 1 065 935 тис. грн, що більше фактичного показника за 2020 рік на 166 377 тис. грн (або на 18%).

Збільшення доходу від інших видів діяльності за 2021 рік у порівнянні з минулим роком відбулося через збільшення доходу від надання ремонтних послуг стороннім організаціям на 345 286 тис. грн (40% суми інших доходів). Доходи від будівельно-монтажних робіт по ремонтах, а також від надання послуг діагностування зменшились на 139 174 та 39 735 тис. грн, що складають відповідно 54% та 6% суми інших доходів.

Формування чистого доходу в розрізі видів діяльності наведено в Таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз провадження основних видів діяльності АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції, в т.ч.:	6 028 781	4 663 704	-1 365 077	-23%
Складське господарство	5 129 223	3 597 769	-1 531 454	-30%
дохід від закачування	2 154 199	910 613	-1 243 586	-58%
дохід від відбору	1 208 831	1 270 426	61 595	5%
дохід від зберігання	1 766 192	1 416 730	-349 462	-20%
Інші види діяльності	899 558	1 065 935	166 377	18%
дохід від надання ремонтних послуг стороннім організаціям	78 198	423 485	345 287	442%
дохід від надання будівельно-монтажних робіт	717 753	578 578	-139 175	-19%
дохід від надання послуг діагностики	103 607	63 872	-39 735	-38%

Формування загальної собівартості реалізованих товарів, робіт та послуг

Загальна собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг за 2021 рік склала 4 335 171 тис. грн, що більше фактичного показника за минулий рік на 1 702 131 тис. грн (або на 65%).

Структуру собівартості реалізації АТ «Укртрансгаз» наведено в таблиці 2.2

Таблиця 2.2

Структура собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Собівартість виробництва	2 633 040	4 335 171	1 702 131	65%
Податки, збори та інші платежі	44 349	52 616	8 267	19%
Газ на технологічні потреби	387 512	1 312 566	925 054	239%
Електроенергія	28 050	37 690	9 640	34%
Інші матеріальні витрати	302 971	678 046	375 075	124%
Оплата праці	662 686	1 083 467	420 781	63%
Соціальні нарахування на ФОП	133 777	215 325	81 548	61%
Амортизаційні відрахування	457 274	501 016	43 742	10%
Інші витрати, в т.ч.:	616 421	454 445	-161 976	-26%
Техобслуговування і ремонт ОЗ та НМА	351 439	125 303	-226 136	-64%
Діагностика та дефектоскопія	65 773	2 331	-63 442	-96%
Послуги по обслуговуванню будинків	9 249	8 812	-437	-5%
Послуги з охорони навколишнього середовища	4 401	1 525	-2 876	-65%
Метрологічні послуги	1 418	2 664	1 246	88%
Витрати на охорону праці	124	4 095	3 971	3202%
Послуги з охорони об'єктів	60 341	94 214	33 873	56%
Витрати на відрядження	37 675	61 775	24 100	64%
Послуги зв'язку	5 013	1 658	-3 355	-67%
Інші витрати	80 988	152 068	71 080	88%

Основними статтями витрат є:

- витрати на газ для виробничо-технологічних потреб (далі ВТП)

У порівнянні з аналогічним періодом минулого року витрати на газ для ВТП збільшились на 925 054 тис. грн (або на 239%) за рахунок збільшення обсягів використання газу для ВТП на 24 млн м³ (або на 26%) та збільшення середньозваженої вартості списання газу на ВТП на 7 110 грн/тис.м³ (або на 170%). Частка витрат на газ складає 30% загальної суми витрат собівартості виробництва.

- амортизаційні відрахування

Порівняно з минулим роком збільшились на 43 742 тис. грн (або на 10%). Питома вага витрат на амортизацію в структурі собівартості виробництва становить 12%;

- витрати на оплату праці з нарахуваннями

Витрати на оплату праці з нарахуваннями порівняно з минулим роком зросли на 502 329 тис. грн (або на 63%). Зростання по відношенню до минулого року пов'язано з переглядом окладів працівників ВУПЗГ (з 16.09.2020) в середньому на 18% та з 01.07.2021 на 12,3 %. Питома вага витрат у структурі собівартості виробництва становить 30%;

- витрати на техобслуговування і ремонт ОЗ та НМА

Порівняно з минулим роком витрати зменшились на 226 136 тис. грн (або на 64%). Значні відхилення від показників минулого року зумовлені зміною методики ведення управлінського обліку передачі витрат по міжфілійним послугам у розрізі елементів. Частка витрат даної статті у собівартості становить 3%.

Структуру інших операційних доходів та інших операційних витрат АТ «Укртрансгаз» наведено в таблицях 2.3 та 2.4.

Таблиця 2.3 – Структура інших операційних доходів АТ «Укртрансгаз»

Інші операційні доходи АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Дохід від операційної аренди активів	1 921	2 626	705	37%
Дохід курсових різниць та реалізації іноземної валюти	910	4 094	3 184	350%
Зменшення нарахування резерву сумнівних боргів	0	4 711 469	4 711 469	0%
Сторнування забезпечень за судовими позовами	3 174 795	0	-3 174 795	-100%
Дохід від реалізації нематеріальних активів	523	0	-523	-100%
Штрафи, пені, неустойки отримані	79 114	133 088	53 974	68%
Дохід від списання кредиторської заборгованості	4 584	475	-4 109	-90%
Відшкодування раніше списаних активів	379	4	-375	-99%
Дохід від безоплатно одержаних активів	947	191 974	191 027	20172%
Надання послуг стороннім організаціям	212 244	74 512	-137 732	-65%
Інші доходи від операційної діяльності	627 290	152 577	-474 713	-76%
РАЗОМ	4 102 707	5 294 261	1 191 554	29%

Порівняно з фактичним показником за 2020 рік відбулось збільшення на 1 191 554 тис. грн (або на 29%) за рахунок окремих доходних статей:

- зменшення нарахування резерву сумнівних боргів – на 4 711 469 тис. грн за рахунок сторнування на відповідну суму частини нарахованих резервів сумнівних боргів, що раніше були нараховані по облігам та тепловикам, оскільки існує значна ймовірність

отримання коштів від погашення заборгованості (шляхом реструктуризації та/або проведення взаєморозрахунків) за надані Товариством послуги балансування та транспортування обсягів природного газу в рамках Законів України № 1639-IX від 14.07.2021 та №1730-VIII від 03.11.2016. За рішенням НАК «Нафтогаз України» сторнування відбулось за рахунок доходів, а не за рахунок витрат;

- штрафи, пені, неустойки отримані – на 53 974 тис. грн переважно за послуги транспортування природного газу та послуг балансування системи (заборгованості минулих періодів);
- дохід від операційної оренди активів – на 705 тис. грн за рахунок перегляду вартості оренди та надання нових об'єктів в оренду в II та IV кварталах 2021 року;
- дохід від безоплатно одержаних активів – на 191 027 тис. грн.

По деяких доходних статтях в звітному періоді порівняно з 2020 роком відбулось зменшення, а саме:

- сторнування забезпечень за судовими позовами – на 3 174 795 тис. грн (стосовно позовних вимог НАК «Нафтогаз України» до Товариства щодо стягнення додаткових штрафів та пені в розмірі 3 581 930 тис. грн за несвоєчасну оплату по договорам закупівлі природного газу 2018 року);
- надання послуг стороннім організаціям (послуг по супроводженню проектів, послуг з виконання наукових робіт, послуг автотранспорту, послуг зв'язку, теплопостачання, митного брокера, тощо) – на 137 732 тис. грн, що пояснюється прийнятими змінами до Облікової політики щодо обліку неосновної діяльності, а саме собівартості товарів, робіт, послуг та реалізації товарів, робіт, послуг, що при формуванні звітності підпадають під згортання;
- інші доходи від операційної діяльності – на 474 714 тис. грн (за 2020 рік інші доходи від операційної діяльності склали 627 290 тис. грн. - переважно це сума корегувань залишків на кінець сезонів зберігання минулих періодів).

Таблиця 2.4 – Структура інших операційних витрат АТ «Укртрансгаз»

Інші операційні витрати АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення	
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Матеріальні витрати	26 575	38 176	11 601	44%
Оплата праці	569 558	166 284	-403 274	-71%
Нарахування на ФОП	41 684	35 045	-6 639	-16%
Амортизаційні відрахування	136 206	90 798	-45 408	-33%
Собівартість реалізованих запасів	1 756 630	0	-1 756 630	-100%
Списання дебіторської заборгованості	415	4 740	4 325	1042%
Створення резерву сумнівних та безнадійних боргів	1 491 885	0	-1 491 885	-100%
ПДВ нарахований за рахунок підприємства	3 659 218	1 843 864	-1 815 354	-50%
Нестачі і втрати від псування цінностей	2 563	326	-2 237	-87%
Визнані економічні санкції	177 197	447 329	270 132	152%
Податки	70 385	80 748	10 363	15%
Нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання	0	5 793 218	5 793 218	0%
Собівартість реалізація та списання основних засобів та капітальних витрат	24 931	4 365	-20 566	-82%
Втрати від знецінення запасів	9 874	3 541	-6 333	-64%
Втрати від уцінки основних засобів	461 656	89 177	-372 479	-81%
Втрати від справедливої вартості фінансових інструментів	320 570	7 871 304	7 550 734	2355%
Інші витрати	407 620	256 439	-151 181	-37%
РАЗОМ ВИТРАТ	9 156 967	16 725 354	7 568 387	83%

На збільшення інших операційних витрат за 2021 рік у порівнянні з минулим роком на 7 568 387 тис. грн вплинули:

- нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання – на суму 5 793 218 тис. грн. Збільшення відбулось переважно за рахунок суми забезпечень під природний газ в обсязі 175,863 млн м³, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ, що складає 5 731 660 тис. грн (або 99% загальної суми забезпечень);
- втрати від змін оцінки справедливої вартості фінансових інструментів – на суму 7 550 734 тис. грн, що виникли внаслідок перерахунку вартості отриманого природного газу від НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики;
- визнані економічні санкції – на суму 270 132 тис. грн переважно за рахунок адміністративної справи зі спорів з приводу адміністрування окремих податків, зборів, платежів, зокрема, з податку на прибуток підприємства;
- списання безнадійної дебіторської заборгованості – на суму 4 325 тис. грн, в основному за послуги балансування по ВАТ «Кіровоградгаз».

Основні показники фінансового стану Товариства

Дебіторська заборгованість

Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.
Довгострокова дебіторська заборгованість	63 463 595	1 929 455	-61 534 140
Торгова дебіторська заборгованість	52 501 824	46 701 094	-5 800 730
Резерв на знецінення	-48 094 156	-41 833 597	-6 260 559
Торгова дебіторська заборгованість за вирахуванням резерву	4 407 668	4 867 497	459 829
Передплати постачальникам	767 242	415 160	-352 082
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	710 508	24 694	-685 814
Інша поточна дебіторська заборгованість	17 889 007	40 708 277	22 819 270
РАЗОМ	87 238 020	47 945 083	-39 292 937

Загальна дебіторська заборгованість Товариства (без резерву сумнівних боргів) згідно сальдо балансу станом на 31.12.2021 складає 47 945 083 тис. грн, проти 87 238 020 тис. грн на початок звітного періоду, зменшення сальдо дебіторської заборгованості відбулось на 39 292 937 тис. грн.

Довгострокова дебіторська заборгованість станом на 31.12.2020 складалася в основному з довгострокової частини змінного компоненту ціни, відповідно до договору купівлі-продажу (ДКП) дочірнього підприємства ТОВ «ОГТСУ», укладеного між Товариством та АТ «МГУ» строком на 15 років, визнаною за справедливою вартістю в сумі 63 431 663 тис. грн та іншої заборгованості.

В IV кварталі 2021 року було підписано додаткові угоди 1 і 2 до цього договору, в яких були внесені зміни в ціну договору та порядок розрахунків. За новими умовами АТ «МГУ» виплатила Товариству 3 200 000 тис. грн і виконала договір в повному обсязі, а довгострокова

дебіторська заборгованість в сумі 63 431 663 тис. грн була погашена. Крім того відбулось зменшення довгострокової частини кредитів, наданих співробітникам строком до 2031 року, на суму 868,3 тис. грн.

Станом на 31.12.2021 довгострокова дебіторська заборгованість в сумі 1 929 455 тис. грн складається з заборгованості ТОВ «ОГТСУ» (угода про відшкодування коригування необхідного доходу від 04.10.2021), яка становить 1 898 260 тис. грн, та іншої заборгованості – 31 195 тис. грн.

Зменшення торгової дебіторської заборгованості відбулося переважно за рахунок погашення заборгованості НАК «Нафтогаз України» за транзит природного газу магістральними газопроводами на суму 3 099 163 тис. грн, та погашення заборгованості НАК «Нафтогаз України» за зберігання природного газу на суму 628 282 тис. грн.

Резерв під торгову дебіторську заборгованість за послуги балансування ГТС складає 37 548 494 тис. грн станом на 31 грудня 2021 року та 43 616 393 тис. грн на 31 грудня 2020 року. Зменшення резерву насамперед відбулось за рахунок сторнування на відповідну суму частини нарахованих резервів сумнівних боргів, що раніше були нараховані по облігам та тепловикам, за надані Товариством послуги балансування та транспортування обсягів природного газу в рамках Законів України № 1639-IX від 14.07.2021 та №1730-VIII від 03.11.2016, що передбачає значну імовірність отримання коштів від погашення заборгованості шляхом реструктуризації та/або проведення взаєморозрахунків

Кредиторська заборгованість

Стаття	Факт 2020 рік	Факт 2021 рік	Відхилення
			факту за 2021 рік від факту за 2020 рік
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.
Поточні зобов'язання за довгостроковими зобов'язаннями	346 391	337 386	-9 005
Поточні зобов'язання за товари, роботи, послуги	5 326 008	2 975 077	-2 350 931
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	2 352 468	17 918	-2 334 550
Поточні зобов'язання зі страхування	6 091	8 704	2 613
Поточні зобов'язання з оплати праці	49 369	51 933	2 564
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	550 258	694 700	144 442
Інші поточні зобов'язання	2 279 201	7 806 346	5 527 145
РАЗОМ	10 909 786	11 892 064	982 278

Кредиторська заборгованість Товариства згідно балансу станом на 31.12.2021 становить 11 892 064 тис. грн проти 10 909 786 тис. грн на початок звітної періоду. Відбулось збільшення заборгованості на 982 278 тис. грн. При цьому кредиторська заборгованість перед підприємствами Групи Нафтогаз (внутрішня заборгованість) – станом на 31.12.2021 складає 8 771 194 тис. грн, тоді як на початок звітної періоду складала 6 172 268 тис. грн. Збільшення показника на суму 2 598 926 тис. грн. відбулось внаслідок перерахунку вартості отриманого природного газу від НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики природного газу.

Зменшення поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги на суму 2 350 931 тис. грн відбулось за рахунок погашення заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» за отриманий природний газ в сумі 3 563 532 тис. грн та збільшення заборгованості за товари, роботи,

послуги на 1 212 601 тис. грн (в т. ч. за рахунок заборгованості за природний газ перед ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ» - 507 701 тис. грн, ТОВ ГК «НАФТОГАЗ ТРЕЙДІНГ» - 315 788 тис. грн, ТОВ «АКСПО УКРАЇНА» - 161 396 тис. грн, ТОВ «ГРАФІГУРА ЮКРЕЙН» - 151 209 тис. грн та інші.

Зменшення поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом на суму 2 334 550 тис. грн відбулось за рахунок сплати в звітному періоді зобов'язань з ПДВ, що виникли в 2020 році за договором позики природного газу із НАК «Нафтогаз України» та сплатою інших податків.

Збільшення інших поточних зобов'язань на суму 5 527 145 тис. грн. відбулось згідно механізму перерахунку вартості природного газу за договором позики природного газу, відповідно до умов Облікової політики (з 2 120 956 тис. грн на початок звітного періоду до 7 638 384 тис. грн на кінець звітного періоду) та збільшення інших поточних зобов'язань на суму 54 717 тис. грн.

Кредити та інші фінансові запозичення

Станом на 31.12.2021 заборгованість за залученими у банківських установ кредитними ресурсами складала 471 838 тис. грн у т.ч.:

- довгострокові кредити – 132 296 тис. грн Deutsche Bank AG;
- короткострокові кредити – 339 542 тис. грн Deutsche Bank AG

Станом на 31 грудня 2021 року активи Товариства в заставі відсутні. Станом на 31 грудня 2021 року Товариство не мало прострочених банківських позик, включаючи нараховані відсотки.

Капітал

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року зареєстрований, випущений та повністю сплачений акціонерний капітал АТ «Укртрансгаз» становив 6 494 612 тисяч гривень і складався з 6 494 611 600 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня за акцію, кожна з яких надає право голосу та право на отримання дивідендів. Власником 100% акцій є акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Додатковий капітал Товариства включає вартість активів, безоплатно отриманих відповідно до угоди «Про використання державного майна, яке не підлягає приватизації».Dodatkowy kapitał nie podlega rozpodziału akcjonarom.

Управління капіталом

Керівництво Товариства здійснює управління капіталом для забезпечення продовження власної діяльності та одночасної максимізації прибутків для власника, в особі НАК «Нафтогаз України», за рахунок оптимізації співвідношення позикових і власних коштів. Товариство управляє структурою капіталу та вживає відповідних заходів у світлі змін в економічних умовах та характеристиках ризику її основного бізнесу і активів. Збереження або поліпшення структури капіталу АТ «Укртрансгаз» можливо шляхом збільшення статутного капіталу, продажу активів (за виключенням державного майна, що не підлягає приватизації та передане в управління АТ «Укртрансгаз») з метою поповнення обігових коштів.

Події після звітного періоду

24 лютого 2022 року Російська федерація розпочала повномасштабну війну проти України. Воєнне вторгнення на територію України вимагало швидких і рішучих кроків від АТ «Укртрансгаз»:

- забезпечення посиленої охорони об'єктів мережі ПСГ;
- зупинка газосховища у зоні активних бойових дій у безпосередній близькості до об'єктів (Краснопопівське ПСГ);
- евакуація співробітників та їх сімей з зони активних бойових дій;
- підтримка армії України: передача на потреби армії автомобілів та спецтехніки, збір коштів та закупівля необхідного обладнання та товарів, виготовлення засобів для ЗСУ та загонів Тероборони та інші ініціативи.

Після перемоги ЗСУ над загарбниками АТ «Укртрансгаз» сфокусується на досягненні стратегічних цілей.

Основні причини виникнення збитку Товариства у 2021 році

За результатами 2021 року Товариство отримало чистий збиток у сумі 11 184 295 тис.грн, що більше, ніж збиток у 2020 році на 8 568 643 тис. грн (або на 328%).

Основні фактори, які вплинули на формування чистого збитку за 2021 рік в порівнянні з 2020 роком, є зростання інших операційних витрат на 7 568 387 тис. грн, зокрема:

- від зростання витрат нарахованих забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання – на суму 5 793 218 тис. грн переважно за рахунок суми забезпечень під природний газ в обсязі 175,863 млн м3, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ, що складає 5 731 660 тис. грн (або 99% загальної суми забезпечень);
- від змін оцінки справедливої вартості фінансових інструментів – на суму 7 550 734 тис. грн, що виникли внаслідок перерахунку вартості отриманого природного газу від НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики;
- від зростання витрат від визнаних економічних санкцій – на суму 270 132 тис. грн переважно за рахунок адміністративної справи зі спорів з приводу адміністрування окремих податків, зборів, платежів, зокрема, з податку на прибуток підприємства;
- від списання безнадійної дебіторської заборгованості – на суму 4 325 тис. грн, в основному за послуги балансування по ВАТ «Кіровоградгаз».

Пропозиції Товариства щодо шляхів покриття збитку

В АТ «Укртрансгаз» у зв'язку з припинення діяльності з транспортування природного газу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.09.19 № 840 та реалізації внутрішньої трансформації АТ «Укртрансгаз», як оператора підземних сховищ природного газу, передбачено:

- перехід на дворівневу організаційну структуру (зміна організаційної структури та оптимізація виробничих процесів);

- оптимізація понад оптимальної (надлишкової) чисельності працівників сервісних філій та апарату АТ «Укртрансгаз» не задіяних в діяльності АТ «Укртрансгаз» як оператора підземних сховищ природного газу з урахуванням трансформаційних процесів Групи Нафтогаз;
- оптимізація непрофільної діяльності;
- розширення ринку сервісних послуг з будівництва, ремонту (в тому числі ремонту газоперекачувальних агрегатів та устаткування), реконструкції, послуг з поточного ремонту та технічного обслуговування обладнання, діагностування, атестування і сертифікації основного та допоміжного обладнання, інших робіт та послуг для сторонніх організацій та підприємств Групи Нафтогаз сервісними філіями Товариства.

ПРОПОЗИЦІЇ ТОВАРИСТА ЩОДО РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ/ ПОКРИТТЯ ЗБИТКІВ

Затвердити збиток Товариства за 2021 рік у сумі – 11 184 295 тис. грн.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НА 2022 РІК

Стратегія розвитку АТ «Укртрансгаз»

На сьогоднішній день АТ «Укртрансгаз» визначає для себе наступні стратегічні цілі:

Відновлення економік та виробництв після затяжної пандемічної кризи спровокувало стрімкий ріст попиту на газ як у Європі, так і в країнах Азії у 2021 році. При цьому видобуток газу на європейському континенті зменшився, затяжна зима 2020/2021 виснажила запаси у підземних сховищах, вітрогенерація влітку не показала очікуваних результатів, а поставки LNG продовжували рухатися в бік азійських ринків, готових запропонувати вищу ціну, тим самим формуючи дефіцит скрапленого газу в Європі. «Газпром» скористався ситуацією та маніпулював поставками газу до Європи для досягнення своїх цілей по будівництву Північного потоку-2. Відтак Європа опинилася в ситуації із карколомним ростом цін та дефіцитом природного газу. Така кон'юнктура ринку мала безпосередній вплив на діяльність АТ «Укртрансгаз».

Стратегічно-важливим завданням АТ «Укртрансгаз» протягом 2021 року було успішне проходження опалювального сезону 2021/2022 в Україні в умовах дефіциту газу на ринку Європи (безпека постачання). Завдяки зусиллям команди опалювальний сезон розпочався із обсягами газу в ПСГ, достатніми для стабільного проходження зими. Станом на 1 жовтня 2021 року Оператор газосховищ України накопичив у ПСГ 18,7 млрд м³ газу. При цьому середній рівень наповнення газосховищ на початку опалювальних сезонів з 2011 по 2019 роки сягав 17,9 млрд м³, а мінімальний опускався до 14,5 млрд м³ у 2016-му. На початок сезону відбору зберігання природного газу (без урахування газу, що використовується як буферний) склало 46% від номінального обсягу, у зв'язку з цим, оптимізація активів ПСГ залишається на порядку денному 2022 року.

Іншим стратегічно-важливим завданням АТ «Укртрансгаз» протягом 2021 року було створення цінності для клієнтів, за рахунок підвищення системності та прозорості. Оператор

газосховищ України відкрив публічний доступ до оперативних та архівних даних про роботу ПСГ України на сайті компанії. Створені аналітичні панелі містять низку фізичних та комерційних показників діяльності вітчизняної системи підземного зберігання газу. Більшість з них раніше не була доступна широкому загалу. Уперше відкрито публічний доступ до деталізованої інформації про комерційні показники роботи Оператора. Серед них – дані про невикористані та вільні комерційні потужності, запаси газу в режимі «митний склад», зміни у портфоліо замовників послуг тощо. Таким чином Оператор газосховищ суттєво підвищує рівень прозорості своєї роботи відповідно до кращих світових стандартів.

Стратегічно-важливим завданням АТ «Укртрансгаз» протягом 2021 року було впровадження додаткових супутніх послуг. Оператор газосховищ України та Українська енергетична біржа впровадили нову бізнес-можливість для учасників газового ринку – послугу біржових торгів газом, що зберігається в українських підземних сховищах, шляхом купівлі-продажу короткострокових стандартизованих продуктів. У квітні послуга була доступна для торговельних операцій розмитненого газу, а в листопаді – для газу, що зберігається в режимі «митний склад». Також було впроваджено послугу банківського моніторингу газу для замовників-нерезидентів.

У свою чергу, у 2022 році ключовими стратегічними цілями АТ «Укртрансгаз» є:

- подальше надійне та ефективне надання широкого спектру послуг із зберігання природного газу у прозорий, недискримінаційний та фінансово сталий спосіб у довгостроковій перспективі, забезпечуючи належний рівень якості надання послуг та їх доступну вартість як для споживачів та і постачальників газу;
- збільшення доходу від надання послуг;
- створення довгострокових резервів газу на випадок виникнення екстремальних ситуацій;
- здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- незалежність, справедливість, відкритість та прозорість оператора ПСГ, що створюють довіру та лояльність клієнтів;
- високі стандарти соціальної та екологічної відповідальності.

Для виконання вищезазначених цілей, основними стратегічними напрямами АТ «Укртрансгаз» у 2022 році є:

Оптимізація обсягів зберігання природного газу

Через критичну ситуацію, що склалася на енергетичному ринку Європи у 2021 році, керівництво ЄС повернулося до питання страхових запасів газу, котрі дали б змогу мінімізувати загрози енергетичній безпеці країн європейського континенту у разі дефіциту постачання газу чи різкого коливання цін. Європейська комісія вже розпочала вивчення цієї теми та пошук потенційних майданчиків для довгострокового зберігання обсягів «страхового» газу. Уряд України запропонував ЄС концепцію регіонального партнерства з енергетичної безпеки (Regional energy security partnership, RESP).

АТ «Укртрансгаз» готовий запропонувати до 10 млрд м³ потужностей ПСГ для зберігання страхових запасів газу Європейського Союзу, що дорівнює 10% обсягу підземних сховищ усього Євросоюзу.

Реалізація синергій з газовим бізнесом Групи Нафтогаз:

АТ «Укртрансгаз» планує і надалі реалізовувати синергії бізнесу із зберігання природного газу з газовим бізнесом. Використання потенціалу підземних сховищ природного газу є невід'ємною складовою реалізації привабливих комерційних проектів Газового бізнесу Групи Нафтогаз.

Удосконалення підходів до формування тарифів на послуги із закачування, зберігання та відбору природного газу

АТ «Укртрансгаз» планує продовжувати співпрацю з НКРЕКП з метою удосконалення методики тарифоутворення на послуги зберігання природного газу. Ключовим завданням є запровадження методології, що дозволить за рахунок тарифів покрити операційні та інвестиційні витрати оператора та забезпечить необхідний рівень дохідності.

Забезпечення надання послуг зберігання в умовах воєнного стану

В умовах воєнного стану в Україні основним завданням Оператора газосховищ є безперервне надання послуг зберігання природного газу замовникам, а також забезпечення комерційного балансування шляхом закачування/відбору до/з ПСГ.

Наказом Міненерго № 110 від 07.03.2022 була надана можливість замовникам послуг транспортування, на яких Положенням про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 222, покладено спеціальні обов'язки, здійснювати коригування подач природного газу в газотранспортну систему згідно з фактичними даними відбору газу з газотранспортної системи до 11 числа газового місяця (M+1), шляхом коригування торгових сповіщень у ВТТ та в ПСГ та відбору/закачування природного газу з/в ПСГ.

Оператор газосховищ оперативно виконав необхідні налаштування в І-платформі та починаючи з квітня 2022 року забезпечує здійснення коригувань обсягів закачування/відбору природного газу замовників, на яких покладені спеціальні обов'язки, до 11 числа місяця наступного за звітним. Також налагоджена робота звірки та підтвердження даних з боку Оператора ГТС. В результаті запроваджених змін замовники збалансовують своє портфоліо, ОБР (оперативний балансовий рахунок) між ОГСУ та ОГТСУ врегульований та знаходиться в межах дозволеного ліміту на кінець звітного періоду. Оператор газосховищ і надалі продовжує впроваджувати зміни в своїй операційній роботі задля забезпечення функціонування ринку природного газу в період воєнного стану.

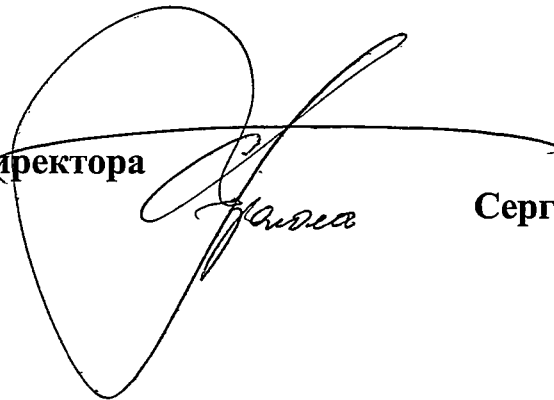
Діджиталізація взаємодії з клієнтами

Максимальна автоматизація процесів через Інформаційну платформу Оператора газосховищ дозволить зменшити паперову роботу та оптимізувати процеси шляхом мінімізації затраченого часу та можливих помилок.

Перехід на енергоодиноці обліку

В 2022 році запланована реалізація ряду оновлень та впроваджень у роботі Інформаційної платформи Оператора газосховищ України, зокрема перехід на облік в енергетичних одиницях на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» від 02.11.2021 № 1850-ІХ.

**Т.в.о. Генерального директора
АТ «Укртрансгаз»**

Сергій ПЕРЕЛОМА